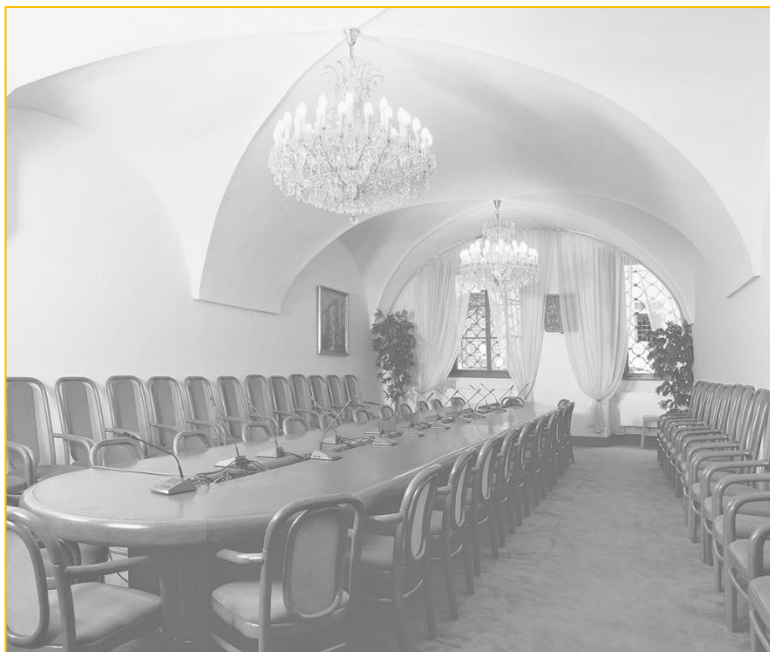

Přerušení a odklad trestu odnětí svobody u odsouzených těhotných žen/matek pečujících o dítě

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu
na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961
Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění
pozdějších předpisů, a některé další zákony
(sněmovní tisk 657), s právem EU

Informační podklad č. 0657
prosinec 2019
autor: Marta Krausová

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: STANOVISKA
Název: Přerušení a odklad trestu odnětí svobody u odsouzených těhotných žen/matek pečujících o dítě	Typ řady: online
Autor: Krausová, M.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=4
Číslo: Stanovisko č. 0657	První vydání řady: říjen 1998
Datum: prosinec 2019	Frekvence vydání řady: nepravidelná
	Zaměření: stanoviska kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
těhotenství; mateřství; výkon trestu; trest odnětí svobody	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
Oddělení komunikace a vzdělávání	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád, dále jen „TŘ“), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (sněmovní tisk 657), s právem EU

Úvod:

Cílem návrhu zákona je změnit dosavadní právní úpravu § 322 a § 325 TŘ, podle které je soud povinen těhotné ženě nebo matce novorozeného dítěte odložit výkon trestu po dobu jednoho roku po porodu (§ 322 TŘ) nebo výkon trestu přerušit (§ 325 TŘ). Podle návrhu zákona by v případě ženy, která byla odsouzena za zvlášť závažný zločin, soud měl možnost ženu ponechat ve výkonu trestu i s dítětem. Soud by své rozhodnutí učinil na základě zvážení nejlepšího zájmu dítěte a dále by též vzal v úvahu osobnost odsouzené, závažnost a okolnosti spáchání trestného činu a potřebu ochrany společnosti. V případě odsouzených, které spáchaly jiný TČ než zvlášť závažný zločin zůstane odklad/přerušování trestu obligatorní, ale až po dokončení 12. týdne těhotenství.

Návrh zákona chce předejít obcházení současné právní úpravy a zároveň reaguje i na nedávné události.

Návrh novelizuje i ustanovení dalších zákonů a to zákona č. 555/1992 Sb., o vězeňské a justiční strážce České republiky, zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, zákona č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě a další.

Smyslem těchto novelizací je v případě, že soudce nepovolí odsouzené za zvlášť závažný zločin odklad/přerušování trestu, vytvořit podmínky pro to, aby odsouzená mohla (bude-li to pro dítě vhodné) mít dítě u sebe i při výkonu trestu odnětí svobody. Za tímto účelem důvodová zpráva k návrhu navrhuje vyčlenit finanční prostředky a zřídit speciální oddělní věznice.

Je též vhodné zmínit, že v současné době je v prvním čtení návrh skupiny poslanců s obdobným obsahem ([sněmovní tisk 551](#)).

Stanovisko PI:

Trestní právo procesní unijní právo harmonizuje v oblasti uznávání rozsudků a soudních rozhodnutí a policejní a justiční spolupráce v trestních věcech a za tím účelem upravuje také vzájemnou přípustnost důkazů mezi členskými státy, práva osob v trestním řízení a práva obětí trestných činů (článek 82 Smlouvy o fungování EU). Oblast výkonu trestu však spadá do kompetence členských států.

Navrhovaná právní úprava se dotýká základních práv zaručených v Listině základních práv a svobod¹, Úmluvě o ochraně lidských práv², Listině základních práv EU³ a Úmluvě o právech dítěte⁴, zejména co se týče ochrany rodiny, rodičovství a zvláštní ochrany dětí. Ochrana práv dítěte jako jeden z obecných cílů EU je uvedena též v čl. 3 odst. 3 Smlouvy o EU. V tomto kontextu se jeví zejména podstatný čl. 24 odst. 2 Listiny základních práv EU, který uvádí, že: „Při všech činnostech

¹ Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

² Vyhlášena ve Sbírce zákonů pod číslem 109/1992 Sb.

³ Listina základních práv Evropské unie, 2012 ÚV C 326/02. Dostupná na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A12012P%2FTXT>. L

⁴ Vyhlášena ve Sbírce zákonů pod číslem 104/1991 Sb.

týkajících se dětí, ať už uskutečňovaných veřejnými orgány nebo soukromými institucemi, musí být prvořadým hlediskem nejvlastnější zájem dítěte.“ Stejná zásada je vyjádřena i v Úmluvě o právech dítěte (čl. 3).

Z návrhu zákona však neplyne, že by návrh představoval zásah do těchto práv; návrh zákona se naopak snaží o zajištění dostatečných záruk, aby nedocházelo k porušování základních práv dítěte anebo matky (viz např. *rozsudek ESLP Korneykova a Korneykov proti Ukrajině*).⁵

Závěr:

Navržená úprava je slučitelná s právem EU.

Tento informační podklad je zpracován k uvedenému číslu sněmovního tisku a nereflextuje eventuelní pozdější pozměňovací návrhy.

Materiál byl Parlamentním institutem zpracován na základě usnesení organizačního výboru Poslanecké sněmovny č. 168, II. volební období.

---

⁵ Rozsudek ESLP ze dne 24. 6. 2016 ve věci *Korneykova a Korneykov proti Ukrajině*, stížnost č. 56660/12. Dostupný na: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-161543%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-161543%22]}).